

Zorgverlenersoverzicht kinderoncologie

In het behandeltraject krijgt het kind met een grote verscheidenheid aan zorgverleners te maken. Dit zorgverlenersoverzicht beschrijft kort wat de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende zorgverleners zijn.

Kinderoncoloog

De kinderoncoloog is eindverantwoordelijk voor de behandeling van het kind. Hij of zij is verantwoordelijk voor het stellen van de diagnose en bepaalt het verloop van het behandeltraject. Om dit adequaat te kunnen doen overlegt hij/zij met collega-oncologen, andere specialisten en zorgverleners op de afdeling. Er is altijd een kinderoncoloog aanwezig op de afdeling. Ook is er altijd de mogelijkheid een kinderoncoloog telefonisch te bereiken voor ouders en kinderen die thuis verblijven.

De kinderoncoloog gaat dagelijks langs bij de kinderen die op de afdeling liggen, om hun toestand te bekijken. Met kinderen en ouders die de poli bezoeken voert de kinderoncoloog een gesprek om het ziekteverloop en de behandeling te evalueren en om te bepalen welke zorg en ondersteuning nodig zijn.

De oncoloog bepaalt het behandeltraject op basis van de resultaten van verschillende onderzoeken (zoals bloedwaarden en lab-uitslagen), de rapportages van andere zorgverleners en de observaties en informatie die besproken worden tijdens de gesprekken.

Daarnaast verstrekt de oncoloog veel informatie aan het kind en gezin en vult dit vaak aan met informatiemateriaal dat thuis kan worden doorgenomen, zoals brochures en medicijnkaarten.

Doordat ieder kind uit een andere gezinssituatie komt, probeert de kinderarts zich een beeld te vormen van de achtergrond van kind en gezin, om het startpunt van de behandeling en de zorg eromheen te bepalen. Zo is het van belang om een goed beeld te krijgen van hoe het kind at vóór de ziekte, om in te kunnen schatten welke eetproblemen er zouden kunnen ontstaan. Ook

kan het zijn dat bij de ouders het beeld heerst dat het kind goed eet, maar dat het in werkelijkheid maar een paar hapjes eet. Het is soms lastig voor de kinderoncoloog om hier aan het begin van de behandeling een goed beeld van te krijgen. Wanneer er problemen gesignaleerd worden is het de verantwoordelijkheid van de oncoloog om andere zorgverleners in het traject te betrekken, zoals de diëtist of de fysiotherapeut.

Verpleegkundige

De verpleegkundigen op de afdeling kinderoncologie zijn de zorgverleners die het meeste contact hebben met het kind en het gezin. Zij bouwen doorgaans ook een goede band op met de kinderen en weten veel van de kinderen en hun gezinssituatie. Zij zijn ook vaak degene die als eerste problemen signaleren. De verpleegkundigen rapporteren hun bevindingen aan de oncoloog en vullen het dossier van het kind aan. Vaak is een verpleegkundige aanwezig bij de gesprekken tussen de oncoloog, het kind en het gezin.

De verpleegkundigen nemen de zorgtaken rondom het kind waar, zoals rond hygiëne, meten, wegen en vochtinname. Ook voeren ze medische handelingen uit bij de kinderen, zoals medicatietoediening en bloedafname. Daarnaast hebben de verpleegkundigen een belangrijke rol in het motiveren en begeleiden van de kinderen. Zij geven voorlichting over gezond eten en bewegen en sporen de kinderen aan om hiermee aan de gang te gaan.

Aan het begin van het behandeltraject leggen de verpleegkundigen alle leefregels op de afdeling en de leefregels die thuis moeten gelden uit aan het kind en het gezin. Bijvoorbeeld over hygiëne en voeding. Zeker in het begin van het behandeltraject moet veel informatie herhaald worden, omdat ouders en kinderen maar een deel ervan onthouden.

De verpleegkundigen reiken het kind en het gezin foldermateriaal en andere hulpmiddelen aan, zoals het VOKK-dagboek en de kralen van de kanjerketting die kinderen krijgen voor elke medische handeling en stap in het behandeltraject.

Diëtist

De diëtist wordt doorgaans aan het begin van het behandeltraject ingeschakeld om een individueel voedingsplan op te stellen. Op basis van het behandelplan en een of meer gesprekken met het gezin en het kind, stelt de diëtist het voedingsplan op. Daarbij rekening houdend met de voedingsbehoefte, psychosociale en persoonlijke aspecten van het kind en het gezin. Dit plan zal de diëtist gedurende de behandeling bijstellen.

Wanneer het kind op de afdeling verblijft bezoekt de diëtist het kind regelmatig. Het kind krijgt direct voedingsadviezen op basis van de ervaringen en wensen van het kind. Op basis van de meet- en weeggegevens en de gesprekken met het kind kan de diëtist het voedingsplan aanpassen.

Wanneer de behandeling van het kind op de poliklinieken plaatsvindt, raakt de diëtist het zicht op het voedingspatroon kwijt en heeft hij of zij weinig middelen om te helpen het eetpatroon gezond en gevarieerd te houden. Pas wanneer de oncoloog of verpleegkundigen signaleren dat de zorg van een diëtist noodzakelijk is, of wanneer de ouders zelf met vragen komen, kan de diëtist betrokken worden in de behandeling. Wanneer dit niet gebeurt is de kans groot dat de diëtist het zicht op de situatie kwijtraakt.

Ouders en kinderen kunnen de diëtist altijd telefonisch benaderen voor adviezen.

Aan het begin van elke kuur bespreken oncoloog of verpleegkundige de effecten op de voeding. De bijwerkingen met betrekking tot de voeding worden besproken en ook welke voedingsmiddelen kinderen moeten vermijden tijdens deze kuur. Omdat de diëtist niet altijd tot het behandelteam hoort en niet altijd een actieve rol blijft spelen tijdens de gehele behandeling, bespreken de verpleegkundige of oncoloog deze informatie. De diëtist heeft de beschikking over informatiemateriaal van het VOKK, maar vult dit vaak aan met eigen informatiemateriaal.

Pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker in het ziekenhuis helpt kinderen zich voor te bereiden op ingrepen en onderzoeken, ervaringen te verwerken en met de ziekte om te gaan. Dit heeft tot doel om problemen in de opvoeding en ontwikkeling als gevolg van de ziekte te voorkomen. Want ook tijdens de ziekte moet de ontwikkeling van het kind door kunnen gaan. De pedagogisch medewerker zorgt voor voldoende speelmogelijkheid, afleiding en ontspanning voor de kinderen.

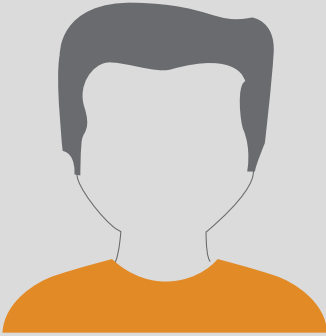
Daarnaast leert de pedagogisch medewerker ouders hoe zij er thuis voor kunnen zorgen dat de ontwikkeling van hun kind door kan gaan tijdens de ziekte. Ze krijgen tips en adviezen hoe ze om kunnen gaan met de opvoeding van hun zieke kind, waarbij ook de overige kinderen uit het gezin niet vergeten mogen worden. De pedagogisch medewerker dient zowel het kind als de ouders aan te sporen. Hiervoor heeft de pedagogisch medewerker de beschikking over verschillende middelen met informatie op ouder- en kindniveau, bijvoorbeeld de boekjes van Radio Robbie en Chemo Kasper. Zo nodig moet de pedagogisch medewerker ouders ook corrigeren op hun gedrag, wanneer ze signaleert dat dit nadelig is voor de gezondheid of de ontwikkeling van het kind.

Wanneer het kind opgenomen is op de afdeling kinderoncologie zal de pedagogisch medewerker het kind en de ouders regelmatig zien. Wanneer de behandeling op de poliklinieken plaatsvindt, wordt de pedagogisch medewerker niet standaard betrokken bij de behandeling en wordt zijn/haar zicht op het kind minder duidelijk.

Ziekenhuisjuf

De kinderen die opgenomen zijn op de afdeling kinderoncologie kunnen niet naar school. Om te zorgen dat ze geen grote achterstand oplopen in hun ontwikkeling en qua lesstof, komt de ziekenhuisjuf bij de kinderen langs om onderwijs te geven. Dit wordt veelal individueel en op de kamer gedaan, rekening houdend met het energieniveau van het kind.

Fysiotherapeut

De fysiotherapeut behoort niet tot het standaard behandelteam. Hij of zij wordt ingeschakeld wanneer het noodzakelijk is. Bijvoorbeeld wanneer de fysieke conditie van een kind zodanig verslechterd is dat die door training of oefeningen moet verbeteren. Of wanneer kinderen te dik worden doordat ze te weinig bewegen, of revalidatie nodig is na een operatie.

De fysiotherapeut komt langs op de afdeling en probeert een manier te vinden waarop kinderen op een natuurlijke manier kunnen trainen, of meer gaan bewegen tijdens hun ziekte. De fysiotherapeut concentreert zich veelal op het bevorderen van kleine bewegingen die het kind ook zelfstandig uit dient te voeren wanneer de fysiotherapeut niet aanwezig is.

Voedingsassistent

De voedingsassistent verzorgt dagelijks het eten en drinken voor de kinderen op de afdeling kinderoncologie. De voedingsassistent houdt rekening met het dieet van het kind en zorgt dat de voeding gezond genoeg is. Hij of zij houdt globaal bij hoeveel de kinderen eten.

Aangezien de voedingsassistent de kinderen op de afdeling dagelijks ziet geeft hij/zij ook voorlichting over gezonde voeding en motiveert kinderen om gezond te eten. Belangrijk hierbij is om contact te maken met kinderen en om het eten leuk te maken. Daarom organiseert de voedingsassistent met regelmaat activiteiten om kinderen te betrekken bij het bereiden van eten. Wanneer er gezamenlijk pizza's gemaakt worden op de afdeling wordt er namelijk beter gegeten.